

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 29g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 11 alin.(3) din
Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe
(dreptul de distribuire a operei)

CHIȘINĂU

31 martie 2017

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 29g/2017
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ART.11 ALIN.(3)
DIN LEGEA PRIVIND DREPTUL DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE
(DREPTUL DE DISTRIBUIRE A OPEREI)

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judcători*,
cu participarea dnei Ludmila Chihai, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 16 martie 2017
și înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 31 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 11 alin.(3) din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, ridicată de avocatul Verginia Baltag, în dosarul nr.2a-3303/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 16 martie 2017 de către completul de judecată (Mihail Ciugureanu, Anatolie Minciuna, Liudmila Popova) din cadrul Curții de Apel Chișinău, în temeiul articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 13 iunie 2016 Judecătoria Grigoriopol a pronunțat o hotărâre prin care a respins cererea de chemare în judecată depusă de E.T. împotriva „Amazon.com, Inc.”, prin care reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului de autor și încasarea despăgubirilor.

4. Ulterior, hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 13 iunie 2016 a fost contestată de E.T la Curtea de Apel Chișinău.

5. La 15 februarie 2017 în ședința de judecată avocatul Verginia Baltag a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a articolului 11 alin.(3) din Legea nr.139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe.

6. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017 s-a dispus suspendarea procesului și remiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

„(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

[...]”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

[...]”

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 29g/2017
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ART.11 ALIN.(3)
DIN LEGEA PRIVIND DREPTUL DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE
(DREPTUL DE DISTRIBUIRE A OPEREI)

8. Prevederile relevante ale Legii nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe (M.O., 2010, nr. 191-193, art. 630) sunt următoarele:

Articolul 11
Drepturile patrimoniale exclusive

„(1) Autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin:

- a) reproducerea operei;
- b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei;
- c) închirierea exemplarelor operei, cu excepția operelor de arhitectură și a operelor de artă aplicată;
- d) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor;
- e) demonstrarea publică a operei;
- f) interpretarea publică a operei;
- g) comunicarea publică a operei prin eter, inclusiv prin satelit (tele-radiodifuziune), sau prin cablu;
- h) retransmiterea simultană și fără modificări, prin eter sau prin cablu, a operei transmise prin eter sau prin cablu;
- i) punerea la dispoziție în regim interactiv a operei;
- j) traducerea operei;
- k) transformarea, adaptarea, aranjamentul sau alte modificări ale operei,

cu excepția cazurilor când efectuarea unor acțiuni din cele enumerate la lit. a)–k) nu se încadrează în forma de exprimare a operei și pentru care nu pot fi stabilite sancțiuni.

(2) Autorul sau alt titular al drepturilor patrimoniale exclusive de autor are dreptul la o remunerație echitabilă. Cuantumul și modul de achitare a remunerației de autor pentru fiecare caz și mod de valorificare a operei se stabilesc în contractul de autor sau în contractele pe care organizațiile de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale le-au încheiat cu utilizatorii.

(3) Dreptul de distribuire menționat la alin.(1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova.

[...]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile contestate, care stabilesc că dreptul autorului operei de distribuire a originalului se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori

exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova, fără a fi inclusă sintagma „*cu autorizarea autorului*”, sunt contrare articolelor 4, 8, 9 și 46 din Constituție și articolului 6 alin. (2) al Acordului O.M.P.I. privind dreptul de autor.

10. Autorul excepției susține că dreptul de proprietate se constituie din bunuri materiale și intelectuale, astfel dreptul autorului asupra operelor este considerat un drept de proprietate. Prin urmare, autorul susține că, în cazul epuizării dreptului de distribuție după prima vânzare sau după o altă operațiune de transfer de proprietate a originalului sau vreunui exemplar de operă *fără autorizarea autorului*, dreptul de proprietate a acestuia este încălcat.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Legii nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, ține de competența Curții Constituționale.

13. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Verginia Baltag, în dosarul nr.2a-3303/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

14. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

15. În speță, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 11 alin.(3) din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care prevede:

„(3) Dreptul de distribuție menționat la alin.(1) lit. b) se epuizează odată cu prima vânzare sau cu altă primă transmitere a dreptului de proprietate asupra originalului ori exemplarelor operei pe teritoriul Republicii Moldova.”

16. Curtea observă că autorul excepției pretinde că dispozițiile legale contestate în lipsa sintagmei „*cu autorizarea autorului*” contravin prevederilor constituționale ale articolelor 4, 8, 9 și 46.

17. Curtea menționează că în prezenta cauză criticile de neconstituționalitate formulate nu relevă un real raport de contraritate între norma legală contestată și textele fundamentale invocate, ci evidențiază, mai

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 29g/2017
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ART.11 ALIN.(3)
DIN LEGEA PRIVIND DREPTUL DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE
(DREPTUL DE DISTRIBUIRE A OPEREI)

degrabă, o lacună legislativă, care, în interpretarea autorului excepției, are consecințe de natură să afecteze dreptul fundamental la proprietate.

18. Astfel, cu referire la dreptul patrimonial al autorului asupra operei, Curtea constată că norma contestată urmează a fi aplicată și interpretată în coroborare cu articolul 11 alin.(1) din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe care stabilește că autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei.

19. Prin urmare, în contextul normei invocate nici o valorificare a operei precum reproducerea, distribuirea originalului sau a exemplarelor operei, demonstrarea sau interpretarea publică a operei, etc. nu are loc fără a fi autorizată de autorul operei.

20. Totodată, cu referire la invocarea de către autorul excepției a Acordului O.M.P.I. privind dreptul de autor din 20 decembrie 1996, ratificat de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr.1452-XIII din 28 ianuarie 1998, Curtea menționează articolul 2 alin.(1) din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe care stabilește expres că „în cazul în care un tratat internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatului internațional”.

21. Curtea constată că susținerile autorului excepției, potrivit cărora omiterea sintagmei „*cu autorizarea autorului*” drept condiție de epuizare a dreptului de distribuire a operei, au caracterul unor propuneri de *lege ferenda*. În acest sens, formularea în motivarea unei excepții, a unor argumente ce se referă la modificarea legislativă a textului legal criticat nu poate constitui o veritabilă excepție de neconstituționalitate. În exercitarea rolului său de garant al Constituției, Curtea Constituțională nu se poate transforma în legiuitor pozitiv fără a încălca astfel dispozițiile constituționale ale articolului 60 alin.(1), potrivit cărora Parlamentul este unica autoritate legislativă a statului.

22. Concluzionând cele menționate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate ce face obiectul prezentei spețe este neîntemeiată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 11 alin.(3) din Legea nr. 139

DECIZIE DE INADMISSIBILITATE A SESIZĂRII NR. 29g/2017
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ART.11 ALIN.(3)
DIN LEGEA PRIVIND DREPTUL DE AUTOR ȘI DREPTURILE CONEXE
(DREPTUL DE DISTRIBUIRE A OPEREI)

din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, ridicată de avocatul Verginia Baltag, în dosarul nr.2a-3303/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău, 31 martie 2017
DCC nr.29
Dosarul nr.29g/2017*